

Sayı : 11003
Tarih : 22.01.2022 TÜR

Mersin Milletvekili

GEREKÇE

Ziraat Bankası, 1888 yılında Menafi Sandıkları'nın misyonunu üstlenerek kurulduğu zamanda toplumun kahr ekseriyetini oluşturan çiftçilerin finans ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla kurulmuştur. 23 Mart 1916 yılında Ziraat Bankasının işlevselliği yeniden düzenlenerek özel olarak çıkartılan yasanın birinci maddesinde "Ziraat Bankası çiftçilere kolaylık sağlamak ve tarımın gelişmesine yardımcı olmak için kurulmuştur." denilerek çiftçiler için hizmet edeceği belirtilmiştir. Ziraat Bankası o dönemden 1990'lı yılların sonuna kadar çiftçilere hizmet etmiştir. Ancak 2000'li yılların başında Türkiye'de neoliberal tarım politikalarının uygulanmaya koyulduğu günlerde Ziraat Bankası, çiftçiler için hizmet etme misyonunu sınırlandırmıştır. Ziraat Bankası bu tarihsel gelişmenin sonları olan günümüzde çiftçilere hizmet etmek yerine, özel kişi veya kuruluşlara finans kaynağı sağlamakla gündeme gelmektedir.

Ziraat Bankası tarafından Doğan Medyanın, Demirören Grup tarafından satın alınması konusunda Yıldırım Demirören'e 675 milyon dolar gibi yüksek finans kaynağı sağlaması kuruluş misyonundan ne kadar uzaklaştığını gösteren önemli bir örnektir. Üstelik 675 milyon dolar kredinin iki yıl ödemesiz 10 yıl vade ile ödeme kolaylığı sağlaması başta çiftçiler olmak üzere kamuoyu tarafından tepki ile karşılanmıştır. Fakat kamuoyunun tepkileri dikkate alınmayarak Ziraat Bankası üzerinden özel kişi ve kuruluşlara hiçbir özel bankanın sağlayamayacağı kolay ödeme koşulları devam etmiştir.

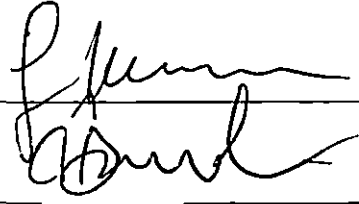
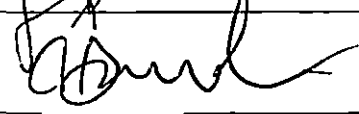
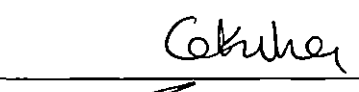
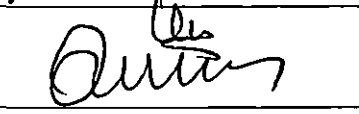
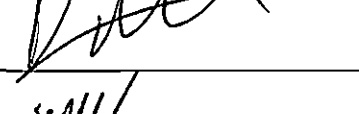
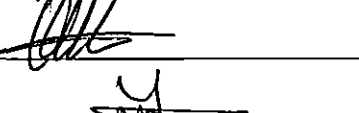
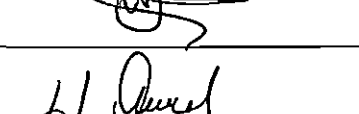
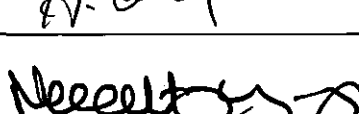
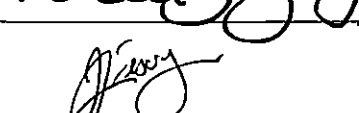
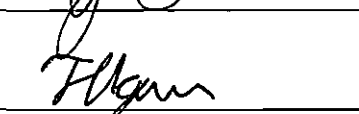
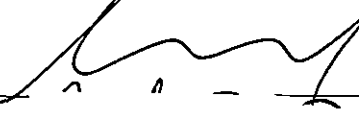
Öte yandan basına yansıyan haberlere göre; Çalık Grubu'na ait Sabah ve atv'nin satın alınması için oluşturulan 630 milyon dolarlık havuzun, 200 milyon dolarlık kısmının Türkiye Ziraat Bankası'ndan karşılandığı iddia edilmektedir.

2019 Sayıştay Denetim Raporlarına göre Ziraat Bankası, yıllardır özel kişi ve kuruluşlara sağladığı kredilerden dolayı kamu bankaları üzerinden ülke ekonomisinin büyük bir riske girdiği ifade edilmiştir. Sayıştay incelemelerinde Ziraat Bankası'nın reklam, sponsorluk ve tanıtım adı altında kimlere, hangi kuruluşlara yardım ve kredi sağladığına ilişkin bilgilerin verilmemesi dikkatleri çekmektedir. Ziraat Bankası, pek çok kişi ve kuruluşlara sağladığı ayrıcalıklara rağmen ödenmeyen kredilerin tahsil edilmesi yerine kredilerin yeniden yapılandırılmasını finans politikası haline getirmiştir. Sayıştay raporlarına göre Ziraat Bankası yaklaşık 4,5 milyar TL ödenmemiş kredi borcu için tasfiye işlemi yapmamıştır. Ayrıca Ziraat Bankası, ihale usulüyle yapması gerekeni yapmayarak kimler tarafından nasıl belirlendiği belli olmayan biçimde 31 milyon 196 bin TL işlem yapmıştır.

Son olarak, 2019 yılı Sayıştay Denetim Raporunda en dikkat çeken husus ise Ziraat Bankasının Virgin Adalarında kurulmuş olan bir şirkete 2014 yılında 1 milyar 636 milyon kredi vermesidir. Ziraat Bankası, bu krediyi verirken Çukurova Gruba ait Turkcell'den %13,77 petrol şirketi Genel Energy'e ait olan 1 milyarlık hisseyi rehin olarak almıştır. Ziraat Bankası, Ekim 2020 tarihinde verdiği krediyi tahsil ettiğini duyurmuş fakat hangi şirket tarafından ödemenin nasıl yapıldığı saklanmıştır.

Sayıştay raporlarından da anlaşılacağı üzere Ziraat Bankası, çiftçi bankası misyonuyla faaliyet yürütmesinin aksine ulusal ve uluslararası alanda sermayeye kredi sağlamaktadır. Ziraat Bankası, sermayeye ödeme koşulları kolay biçimde kredi sağlarken ve hatta ödemeleri ertelemesine rağmen çiftçi borçlarından dolayı yüzlerce çiftçiye haciz işlemi gerçekleştirmektedir. Basından edindiğimiz bilgilere göre; Ziraat Bankası'nın, bankaya olan borçlarını ödeyemeyen çiftçilerden eline geçen 890'ı tarla, 120'si arsa toplam 1940 gayrimenkulü satışa çıkarmıştır.

Bir kamu bankası olan Ziraat Bankası'nın sermayeye sağladığı kolaylıklar başta olmak üzere yöneticilerinin yüksek maaş almasına kadar yürüttüğü faaliyetlerin şeffaf biçimde yürütölmesi ve Ziraat Bankası üzerinden kimlere rant sağlandığının ortaya çıkarılması amacıyla meclis araştırması açılması bir zorunluluktur.

1	FATMA KURTULAN	MERSİN	
2	AYŞE ACAR BAŞARAN	BATMAN	
3	GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT	MUŞ	
4	SIDIK TAŞ	SIİRT	
5	NURAN İMİR	ŞIRNAK	
6	HÜSEYİN KAÇMAZ	ŞIRNAK	
7	ALİCAN ÖNLÜ	TUNCELİ	
8	MUAZZEZ ORHAN IŞIK	VAN	
9	MURAT SARISAÇ	VAN	
10	DERSİM DAĞ	DİYARBAKIR	
11	DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR	AĞRI	
12	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	
13	ZÜLEYHA GÜLÜM	İSTANBUL	
14	HASAN ÖZGÜNEŞ	ŞIRNAK	
15	NECDET İPEKYÜZ	BATMAN	
16	OYA ERSOY	İSTANBUL	
17	TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ	ADANA	
18	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
19			
20	SAİT DEDE	HAKKARİ	